

**Валентина ЯРОШ,
Леся ОПОЛЯНЧУК,**

**учителі англійської мови комунального закладу загальної середньої освіти
«Ліцей №1 імені Володимира Красицького Хмельницької міської ради»**

Покоління Альфа. Психофізіологічні особливості учнів 7-х класів

Нове позначення дітей, народжених після 2010 року (до 2025), було введено австралійським демографом Марком Мак-Кріндлем як покоління альфа. Саме цим дітям, на думку вчених, судилося «остаточно зануритися у світ цифрового простору і адаптувати життя під нові реалії». Вони переживуть нову технічну революцію, навчатися утримувати себе, забезпечивши заробітками це у підлітковому віці, мінатимуть робоче місце раз у декілька років, їхня цифрова грамотність досягне найвищого піку розвитку – пророкували вчені. Від цього покоління багато чого очікують, а саме: створення нового світу шляхом оновлення культури, екології, відпочинку, вдосконалення, збільшення тривалості життя...

Психологічні особливості учнів 7-х класів

Це підлітковий вік, який априорі вже проблемний. Давайте розглянемо особистість дітей альфа, сильні та слабкі сторони цього покоління в 13-14 років.

Вони поєднали своє життя з інтернетом, де транслюють події життя в блогах, діляться деталями побуту, особливо не переймаючись сюжетом і сенсом того, про що пишуть у спілкуванні. Зате багато хто з дітей цього покоління з легкістю спілкується з людьми інших країн, що стимулює інтерес до вивчення іноземних мов, особливо англійської. Для них відкривається безмежний світ без кордонів – географічних і соціальних. Вони знаходять спільну мову з людьми різного походження, чують їхню тривогу за благополуччя планети, вчать дбати про природу, дбайливо ставитися до її ресурсів і дивують нас, своїх наставників та батьків, створюючи нові формати контенту. Семикласники сильні в обробці інформації та її засвоєнні. Відчувається їхня швидкість мислення. Це сприяє швидкому прийняттю рішень, адже діти розуміють, що від них багато чого залежить в житті. Їх приваблює спілкування «на рівних», продуктивна співпраця. Повноцінний розвиток, особистісні якості, обстановка в класі і вдома – ось установки семикласників. Вони прагнуть до загальної гармонії, доброзичливого спілкування, продуктивної співпраці. Дуже складно для них поєднати життя з віртуальним світом, тому вони бувають безпорадними, нудьгують і тривожаться без звичного смартфона в кишені. Деяко спрощений у них спектр емоцій, відчувається невміння висловлювати свої почуття. Вони спостерігають чужі переживання, водночас не демонструючи власні.

Поради колегам

Виходячи зі сказаного, слід зробити певні висновки як вихователям, так і вчителям, і батькам. Треба звернутися до внутрішнього світу дитини. Спонукайте дітей замислитися запитаннями, які вимагають самоаналізу, що сприятиме адекватній самооцінці. Слід викликати емоційне сприйняття дітьми інформації, якою діляться дорослі. З альфа слід бути чесними, визнавати свої помилки. Їхні починання потрібно під-

тримувати, дати їм можливість створювати свій комфортний простір. Відмовлятися від менторського тону, щоб не втратити довіру і повагу дітей-альфа.

Слід зрозуміти, що обсяги інформації дуже великі, тому важливо сформувати вміння відкинути непотрібне. Щоб не забути, діти фотографують інформацію. Але дуже важливо тренувати пам'ять. Діти мають це розуміти, звичайно, з нашою допомогою. Пояснимо дитині, що тренуючи пам'ять, ми розвиваємо загальний інтелект, мислення, уяву, вміння концентруватися над інформацією. Важливо сформувати у дітей критичне мислення. Головним питанням має стати «чому». В цьому допомагає командна робота. Крім цього, розвивається емоційний інтелект: розуміння іншого, довіра, вміння домовлятися, формується культура взаємодії.

Дуже важливо враховувати реалії сьогодення. А це – тривога, страх, паніка, що ми маємо усунути, не підсилюючи власною реакцією страху і тривоги дитини.

Як страх і тривога заважають навчанню?

Тривога виникає тому, що діти не можуть визначити, чого саме вони бояться. Вони втрачають контроль над ситуацією і над власними думками. Страх – це вже небезпека. «Страхи можуть бути раціональними, які зберігають нам життя, та ірраціональними, які не мають жодних пояснень». Страх і тривога блокують можливість дитини навчатися, і вчителі мають це врахувати.

Паніка – це стан, який є сигналом тривоги в небезпечній ситуації. Вона спричиняє некеровану поведінку дітей, але ця поведінка має підсвідому мету – залучити до спротиву якомога більше кількості людей.

Якщо ми помічаємо, що дитина не слухає на уроці, завмерла, відключилася, можливо, вона переживає страх або тривогу. Тож маємо повернути її до реальності. Наше завдання – допомогти переключитися, вивести дитину із стану заціпеніння. Можна запропонувати випити теплої води, витерти дошку, зібрати зошити. Іншими словами, долучити дитину до дій, які потребують перемикання уваги. Бажано зробити це опосередковано, щоб дитина не засмутилася і не впала в іншу емоцію, наприклад, сорому за те, що з нею відбувається. Не варто нав'язувати дітям власні переконання.

Окремо слід сказати про мотивацію, яка є наріжним каменем сучасної освіти. Без розуміння, як заохотити дітей до навчання, ми не рушимо з місця. Тому маємо докласти зусиль, щоб виробити усвідомлену діяльність дитини. Тоді вона буде навчатися із задоволенням і з результатами, якими ми зможемо пишатися.

Використані джерела

1. <http://surl.li/dhvezua>
2. <http://surl.li/hcsbvf>
3. <http://surl.li/vyfzej>
4. <http://surl.li/ikaarl>